

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО

**СУЧАСНІ ВОКАЛЬНІ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТЕХНІКИ В
АКУСТИЧНІЙ ТА ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНІЙ КОМПОЗИЦІЇ**

(СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ «КОМПОЗИЦІЯ»)

СПЕЦКУРС

Сук Олексії Олександрівни

здобувачки ступеня доктора мистецтва
кафедри композиції, інструментовки та
музично-інформаційних технологій

Творчий керівник та

науковий консультант –

кандидат мистецтвознавства,

в. о. професора

Ковалінас Микола Анатолійович

Київ – 2024

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНІК У ВОКАЛЬНІЙ КОМПОЗИЦІЇ... ..	3
РОЗДІЛ 2. ГЕНЕЗА ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНОЇ МУЗИКИ... ..	3
РОЗДІЛ 3. ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТЕХНІКИ У СУЧАСНІЙ КОМПОЗИЦІЇ	4
РОЗДІЛ 4. ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНА ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНА КОМПОЗИЦІЯ	4
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	5

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ НОВІТНІХ ТЕХНІК У ВОКАЛЬНІЙ КОМПОЗИЦІЇ

1. Основні чинники появи нових вокальних прийомів та технік у XX столітті.
2. Відхід від тональної системи, емансипація дисонансу.
3. Вокально-інструментальний цикл «Місячний П'єро» А. Шенберга, як початок розвитку сучасних вокальних тенденцій.
4. Представники реформаторського напрямку в галузі інструментальної та вокальної композиції.
5. Розширення виконавських можливостей, оновлення виконавського стилю.
6. Класифікація новітніх вокальних засобів кінця XX – початку XXI століття.
7. Види нотації та робота з вербальною складовою у вокальних творах композиторів XX-XXI ст.

РОЗДІЛ 2. ГЕНЕЗА ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНОЇ МУЗИКИ

1. Зміна тембральних характеристик та виникнення електронних приладів.
2. Зародження електроакустичної музики на магнітній плівці.
3. 1940-50 роки – новий етап розвитку. Конкретна музика. П. Шеффер.
4. Європейська школа електроакустичної музики середини XX ст.
5. Американська школа електроакустичної музики середини XX ст.
6. Стохастична музика. Гранулярна теорія синтезу Яніса Ксенакіса.
7. Електроакустична музика останньої третини XX століття – початку XXI століття. Цифровий синтез.
8. Види електронного синтезу.

РОЗДІЛ 3. ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТЕХНІКИ У СУЧАСНІЙ КОМПОЗИЦІЇ

1. Особливості вокального звуковидобування.
2. Сучасні інструментальні техніки звуковидобування.
3. Людський голос, як інструментальна складова.
4. Сучасні техніки в контексті експериментальних вокальних прийомів.
5. Новітні технічні прийоми на прикладі творів другої половини ХХ ст. (Л. Беріо, Дж. Кейдж та ін.).
6. Вплив технічних особливостей на формоутворення у композиціях сучасного українського композитора А. Мокану.
7. Трансформація вокальної лінії в камерно-інструментальних ансамблях постмодерну.

РОЗДІЛ 4. ЕЛЕКТРОАКУСТИЧНА ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНА КОМПОЗИЦІЯ

1. Голос, як складова електронної партії.
2. Інтеграція людського голосу в електроакустичну композицію.
3. Взаємодія інструментальної та вокальної партій в електроакустичній композиції.
4. Наслідування інструментальних характеристик у вокальній партії за допомогою електронних технологій.
5. Взаємодія виконавця із live-електронікою в електроакустичних композиціях.
6. Цифровий синтез людського голосу.
7. Електроакустична вокальна творчість зарубіжних композиторів (Л. Ноно, К. Штокхаузен та ін.).
8. Аналіз електроакустичних вокальних творів сучасної української композиторки А. Загайкевич.
9. Електроакустична музика в контексті театрального та кіномистецтва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Антонюк В. Г. Виконавські форми сольного співу: до питання різнопрофільних співацьких особистостей. *Національний університет культури і мистецтв*. Київ: Укр. ідея, 1999. С. 24.
2. Баланко О. М. Українська камерно-вокальна музика кінця ХХ - початку ХХІ ст. як виконавський феномен: дисертація... кандидата мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво/ Одеська нац. муз. акад. імені А.В. Нежданової. Одеса, 2017. 200 с.
3. Вовк Н. Мистецтво співу. *Юність Буковини*. 2012. URL: <https://junist.com.ua/images/naukovo-methodychna/MystectvoSpivu.pdf> (дата звернення: 09.05. 2024).
4. Вовк Т. Алла Загайкевич: «Щоб електроакустична музика існувала, мусять бути твори, концерти, критика й наука». *Журнал «Український тиждень»*. 2017. URL: <https://tyzhden.ua/alla-zahajkevych-shchob-elektroakustychna-muzyka-isnuvala-musiat-buty-tvory-kontserty-krytyka-j-nauka/> (дата звернення: 26.01.2024).
5. Герасимова-Персидська Н. Нові звучання – нові знаки: сучасна музика в історичному ракурсі. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського: Науковий журнал*. Київ 2010. Вип. 3 (8). С. 39–46.
6. Герасимова-Персидська Н. ХХІ століття і musica mundana. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського: Науковий журнал*. Київ, 2008. Вип. 1 (1). С. 90–97.
7. Гнатів Н.В. Індивідуальний стиль вокальної творчості Анни Корсун. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. Київ, 2019. Вип. 126. С. 1-12.
8. Грицюк О. Я. Жанровий синтез в камерно-вокальній музиці першої третини ХХ століття (на прикладі творів М. Равеля, П. Хіндемита, Ф. Пуленка, С. Прокоф'єва): дисертація... кандидата мистецтвознавства:

- спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. Київ, 2016. 207 с.
9. Данченко Н. Г. Звукові об'єкти у творчості та теоретичних роботах П'єра Шеффера. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2021. № 1. С. 130-135.
 10. Драч І. Композиторська індивідуальність як об'єкт наукового дослідження (нарративні стратегії мистецтвознавчого дискурсу). *Художня культура. Актуальні проблеми*. 2020. Вип. 16 (2). С. 50–54.
 11. Драч І. С. Аспекти вияву композиторської індивідуальності у сучасній культурі (на матеріалі творчості В. С. Губаренка): дис. ... д-ра мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Сумський держ. педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми, 2004. 439 с.
 12. Драч І. Художня індивідуальність композитора: аспекти вияву. *Навчальний посібник*. Харків : Тимченко, 2010. 106 с.
 13. Дубинець Е. А. Знаки звуків. Про сучасну музичну нотацію. Київ: ГАМАЮН, 1999. 310 с.
 14. Дудка Ф. А. Основи нотної графіки. Київ: Музична Україна, 1977. 201 с.
 15. Еттінгер Е. Яніс Ксенакіс, автор музики з бетону. *Журнал Bird in flight*. 2023. URL: <https://birdinflight.com/architectura-uk/yanis-ksenakis-avtor-muziki-z-betonu.html> (дата звернення: 3.06.2024).
 16. Єфіменко А. Г. Українські композитори і вокалісти у світі нового проєктного оперотворення. *Modern Ukrainian musicology: from musical artifacts to humanistic universals: Collective monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. С. 169–195.
 17. Жарков О. Деякі інтегративні тенденції у мистецтві напередодні ХХІ століття та парадигматичні техніки композиції. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Вип.7: *Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття*. Київ, 2000. С. 101–107.

- 18.Жарков О. Техніка композиції як мовний механізм: від правила до звучання. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Вип.132 : *Техніка композиції в сучасному науковому дискурсі*. Київ, 2021. С. 9-23.
- 19.Загайкевич А. Українська електронна музика: практика дослідження. *Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. Вип. 79 : *Музика в інформаційному суспільстві*. Київ, 2008. С. 39–62.
- 20.Загайкевич А. Л. Українська електроакустична музика історія і сучасність. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І Чайковського*. №4 (29). Київ, 2015. С. 75-86.
- 21.Зінькевич О. С. Алла Загайкевич: послання Каролію Шимановському. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І Чайковського*. Вип. 136. Київ, 2023. С. 8-21.
- 22.Іванова І. С. Способи роботи з вербальною компонентою у сучасній вокальній музиці (на прикладі ансамблів а саррелла українських авторів): магістерська наукова робота / Національна музична академія України імені П.І. Чайковського. Київ, 2020. 3-126 с.
- 23.Колокол Д. Загайкевич Алла. *Гуркіт*. 2007. No 1. URL: <https://vpered.wordpress.com/2012/01/09/kolokol-zagaykevych/> (дата звернення: 13.05. 2024).
- 24.Крицька І.О. Музично-теоретична концепція К. Штокгаузена 1950-х років та проблеми структурного мислення. Дослідження, досвід, спогади. *Збірник наукових і науково-методичних праць колективу КССМШ ім. М.В. Лисенка і НМАУ ім. П.І. Чайковського*: пошуково-видавниче агенство “Книга Пам’яті України”, “LK Maker”. Київ, 1999. Вип. 1. С. 90-99.
- 25.Крицька І. Особливості творчого мислення К. Штокгаузена: серіальність, музичний час, метод медіації : автореферат. дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2008. URL:

- <https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2720/ОСОБЛИВОСТІ%20ТВОРЧОГО%20МИСЛЕННЯ%20К.%20ШТОКГАУЗЕНА.rtf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 29.05.2024.)
- 26.Мигович М. Сучасні вокальні техніки та методики їх вивчення.
URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_2/13.pdf (дата звернення: 13.05. 2024)
- 27.Перейма О. З. Італійська опера кінця ХХ століття : основні напрямки розвитку. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2006. № 9. С. 69–77.
- 28.Приходько А. В. Рецепція музичного авангарду в соціокультурному просторі ХХ століття: автореф. дис.... канд. Мистецтвознавства: спец. 26.00.01 Теорія та історія культури / Нац. акад. керівних кадрів куль. і мист. Київ, 2016. 16 с.
- 29.Приходько О. В. Хорова музика а саррелла другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: теоретичне осмислення і виконавські підходи : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Київ, 2017. 16 с.
- 30.Приходько О. Риси сучасного хорового письма на прикладі Stabat mater К. Пендерецького. *Київське музикознавство*. Вип. 46. 2013. С. 203-209.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kmuz_2013_46_32 (дата звернення 20. 05. 2024).
- 31.Ракунова І. М. Нові композиторські технології (на прикладі творчості Алли Загайкевич). Київ: Фенікс, 2010. 206 с.
- 32.Регеша Н., Скопцова О. Вплив теоретичних принципів Яніса Ксенакіса на мистецьку практику ХХ-ХХІ століття. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 28: *Теорія і методика професійної освіти*, 2020. С. 224-227.
URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2020/28/44.pdf> (дата звернення 20. 05. 2024).

33. Саф'ян Д. Все винайдено і все повторюється. Інтерв'ю з Вікторією Вітренко. *The Claquers*. 2024. URL: <https://theclaquers.com/posts/3316> (дата звернення: 12.05.2024).
34. Свистун В. «Нова музика» як музика авангарду та постмодерну: до проблеми хронологічно-послідовної типографії. *Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник»*. 2017. Вип. 118. С. 269-273.
35. Сокол А. Теорія музичної артикуляції. Одеса. 1996. 208 с.
36. Сук О. Специфіка інтеграції людського голосу в електроакустичній композиції. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 72, том 3, 2024. С. 99-107 URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/72_2024/part_3/17.pdf (дата звернення: 13.05.2024)
37. Сук О. Сучасні вокальні техніки на прикладі творів Адріана Мокану *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 65, том 3, 2023. С. 35-41 URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/65_2023/part_3/5.pdf (дата звернення: 13.05.2024)
38. Сюта Б. Музична творчість 1970–1990-х років: параметри художньої цілісності. Київ: Грамота, 2006. 256 с.
39. Тукова І. Г. Трактовка звука як фактора формування техніки музичної композиції. *Часопис* 2011. №1 (10), С. 72-79.
40. Тукова І. Сонорика як техніка композиції: досвід критичного аналізу. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського*. Вип.132 : *Техніка композиції в сучасному науковому дискурсі*. Київ, 2021. С. 66-77.
41. Тукова І.Г. Звукопошукова тенденція у композиторській практиці другої половини ХХ - початку ХХІ століття. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2019. № 3 (44) , Київ, С. 56-69.
42. Ханіс Н. Алла Загайкевич про фольклор у своїй творчості: «Ми живемо в часі забування». *Журнал «The Claquers»*. 2022. URL: <https://theclaquers.com/posts/9397/amp> (дата звернення: 26.01.2024).

43. Шевченко Д. Як перестати боятися і заспівати сучасну музику? Конспект лекції Вікторії Вітренко. *Журнал «The Claquers»*. 2024. URL: <https://theclaquers.com/posts/13064/amp> (дата звернення: 13.05.2024).
44. Шевченко Н.С. Елементи розширених вокальних технік у сучасному виконавстві. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. Вип. 37. Київ: ідея принт, 2020. С. 124-128.
45. Шип С. Про актуальні напрямки розвитку музично-інформаційних технологій. *Музичне мистецтво і культура : зб. статей*. Одеса : ОДМА, 2005. Вип. 6. Кн. 1. С. 22–34.
46. Шпудейко О. Історія ранньої музики для плівки, мікрозвуку та воскресіння euro-rack. *Журнал Vedel school*. 2017. URL: <https://www.vedel.school/blog/2017/5/18/beforehand-5kp5j> (дата звернення: 25. 05. 2024).
47. Шурдак М. Інтегративні явища технік композиції (на прикладі «Тріо для скрипки, валторни і фортепіано» Д. Лігеті). *Київське музикознавство*. Вип. 50. Київ, 2014. С. 76-85.
48. Adams, John. *Harmonielehre*. 1985. *Milwaukee, WI: Associated Music*.
49. AI sparks dramatic advances in voice technologies. *Interview with Nicolas Obin*. IRCAM: Centre Pompidou. 2022. URL: <https://www.ircam.fr/article/lia-suscite-des-progres-spectaculaires-dans-les-technologies-vocales> (date of requeste 20.01.2024).
50. Aldwell, Edward, Carl Schachter. *Harmony and Voice Leading*. 1979. New York: *Harcourt Brace*, 626 p.
51. Ames, Charles. "Automated Composition in Retrospect: 1956-1986." In Leonardo: *Journal of the International Society for Science, Technology and the Arts*. 1987. Oxford: Pergamon, P. 169-185.
52. Backus, John. *The Acoustical Foundations of Music*. 1977. New York: *Norton*. 387 p.

53. Banek, Reinhold, Jon Scoville. *Sound Designs: A Handbook of Musical Instrument Building*. 1980. Berkeley, CA: Ten Speed, 224 p.
54. Benade, Arthur. *Fundamentals of Musical Acoustics*. 1990. New York: Oxford University Press, 608 p.
55. Berberian, Cathy. "La nuova vocalità nell'opera contemporanea" [The New Vocality in Contemporary Music]. Cathy Berberian: *Pioneer of Contemporary Vocality*. Translated by Francesca Placanica: P. 47–49.
56. Chion M. *Guide to Sound Objects*. Trans. from french J. Dack, Ch. North. URL: https://monoskop.org/images/0/01/Chion_Michel_Guide_To_Sound_Objects_Pierre_Schaeffer_and_Musical_Research.pdf (date of requeste 11.01.2024).
57. Cope D. *Techniques of the contemporary composers*. 2018. 238 p. URL: <https://hortusmentis.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/03/david-cope-techniques-of-the-contemporary-composer.pdf> (date of requeste 28.05.2024).
58. Edgerton, Michael Edward. *The 21st-Century Voice: Contemporary and Traditional Extra-Normal Voice*. Lanham: Scarecrow Press. 2005. 230.
59. Evarts, John. "The New Musical Notation. A Graphic Art?". 1968. *Leonardo*. 1 (4): P. 405-412.
60. Gentilucci M., Ardaillon L., Liuni M. Vocal distortion and real-time processing of roughness. *Research Creation Interfaces department IRCAM*, 2018. URL: <https://drive.google.com/file/d/1xoY28i1-SBkCXST37ItFNX1O4v3T2Vmy/view?pli=1> (date of requeste 20.01.2024).
61. Gutkin, David. "Drastic or Plastic?: Threads from Karlheinz Stockhausen's "Musik und Graphik" 2012. *Perspectives of New Music*. 50 (1—2): P. 255—305.
62. Isherwood N., Barenreiter, 2013. *The Techniques of Singing*.

63. Jane Sheldon. The strange world of extended vocal techniques. *Limelight*. 2015. URL: <https://limelightmagazine.com.au/the-strange-world-of-extended-vocal-techniques/> (date of requeste 05.06. 2024).
64. Kavasch D. «An Introduction to Extended Vocal Techniques: Some Compositional Aspects and Performance Problems» URL: <http://www.ex-tempore.org/kavash/kavash.htm> (date of requeste 26.05.2024).
65. Keys to voice studies URL: <http://keystovoice.cdh.ucla.edu/dictionary/vocal-fry-online/> (date of requeste 19.05.2024).
66. Lixenberg L. Luigi Nono, *La fabbrica illuminata*, 2018. URL: <https://allthatdust.com/releases/la-fabbrica-illuminata/> (date of requeste 12. 01. 2024).
67. Luca Cossetini. Luigi Nono «*La fabbrica illuminata*». 2010. Critical edition. P. 83.
68. McClary, Susan; Karantonis, Pamela; Placanica, Francesca; Sivuojakauppa, Anne; Verstraete, Pieter Maria Gabriël. 2014. "Foreword: Cathy Berberian—Modernism's Bette Midler". *Cathy Berberian : Pioneer of Contemporary Vocality*. Farnham: Ashgate, 214 p.
69. Palombini C. Pierre Schaeffers typomorphology of sonic objects. Durham University : Durham E-Theses, 1993. 193p. URL: [http://etheses.dur.ac.uk/1191/1/1191.pdf?ETHOS%20\(BL\)](http://etheses.dur.ac.uk/1191/1/1191.pdf?ETHOS%20(BL)) (date of requeste 10.01.2024).
70. Peignot J. *De la musique concrete a l'acousmatique*. URL: <http://jeromepeignot.free.fr/textes/1960-peignot-acousmatique.pdf> (date of requeste 10.05.2024).
71. Placanica, Francesca. "Cathy Berberian's Legacy: La nuova vocalità nell'opera contemporanea (1966)". In Karantonis, Pamela (ed.). *Cathy Berberian: Pioneer of Contemporary Vocality*. 2014. Farnham: Ashgate. p. 51.
72. Pryer, A. "Graphic Notation." *The Oxford Companion to Music*, edited by Alison Latham. 2011. *Oxford Music Online*. 216 p.

73. Pursley M. The Work of Pierre Schaeffer: An Analysis of Concrète Music : Graduate Project. *Baltimore : Johns Hopkins University*, 2014. 56 p. URL: https://www.academia.edu/25529753/The_Work_of_Pierre_Schaeffer_An_Analysis_of_Concrete_Music (date of requeste 05.06.2024).
74. Sharon Mabry. Exploring Twentieth-century Vocal Music. *Oxford University Press*, 2002. 192 p. URL: <https://limelightmagazine.com.au/the-strange-world-of-extended-vocal-techniques/> (date of requeste 17.04.2024)
75. Speaking Scores: What's it like to be Stripsody? 2018. *Taikoo Place*. URL: <https://www.taikooplace.com/en/artistree/content/stripsody> (date of requeste 29.05.2024.)
76. Stockhausen 1993. Bergstrøm-Nielsen 1997, With specific reference to the collections of text-notated compositions. *Aus den sieben Tagen* (1968) and *Für kommende Zeiten* (1968-71), 369 p.
77. Stockhausen, Karlheinz, 1989, 113-114 p.
78. Stone, Kurt. *Music Notation in the Twentieth Century: A Practical Guidebook*. W. W. Norton, 1980. P. 103–107.
79. Worner K. Stockhausen. *Life and Work*. *Berkeley and Los Angeles*, 1976. P. 30.
80. Xenakis. I. *Formalized Music*. Bloomington: *Indiana University Press*. 1971, 383 p.
81. Xenakis. I. *Granular synthesis in Composition*. *Granularsynthesis*. URL: <https://www.granularsynthesis.com/hthesis/xenakis.html> (date of requeste 25.05. 2024).

Нотні, аудіо та відеоматеріали:

1. Загайкевич А. Місто. Київ, 2017. URL: <https://m.soundcloud.com/user-212180023-675237156/alla-zagaykevych-misto> (дата звернення: 23.04.2024).

2. Загайкевич А. Дихати. Авторський концерт. Рівне, 2017. URL: <https://m.youtube.com/watch?v=LTM2SIKYVr0> (дата звернення: 17.04.2024).
3. Мокану А. Este amoroso tormento. Carole Ott Coelho, Tadeu Coelho perform. Latino voices project studio recording. 2018. URL: <https://soundcloud.com/raidanmancou/este-amoroso-tormento-2018-for-soprano-and-bass-flute-studio-recording> (date of requeste 15.04. 2024).
4. Berberian C. Stripsody. 1966. C. Berberian perform. URL: <https://m.youtube.com/watch?v=0dNLAhL46xM> (date of requeste 2.05.2024).
5. Berio L. Sequenza III. Barbara Hannigan perform. 2023. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3Wz63Pfy4M> (date of requeste 16.04. 2024).
6. Brahms J. Wiegenlied. Renee Fleming perform. 2019. Op. 49, No. 4. URL: <https://m.youtube.com/watch?v=uDP2cLsLO2o> (date of requeste 4.04.2024).
7. Nono L. La fabbrica illuminata. Maeve Palmer, Adam Scime perform. Toronto, 2021. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=VC2HpbpMius> (date of requeste 12.05. 2024).
8. Schoenberg A. Pierrot lunaire. [Score] 1912. Op. 21 P. 63-136 URL: <http://en.instr.scorser.com/D/3959.html> (date of requeste 25.05. 2024).
9. The Beatles. Ticket to ride. 2018. URL: https://m.youtube.com/watch?v=SyNt5zm3U_M (date of requeste 15.04.2024).
10. Cage J. Aria. Sabina Meyer perform. 2023. URL: <https://youtu.be/SN9DVjYpyUs?si=W0PoPQZSv-WPRnrt> (date of requeste 12.05. 2024).